

MIRAN MARUSSIG, JAMAR, INŽENIR IN SVETOVVLJAN. 1932–2025

Metod Di Batista

Miran v petdesetih v Logarčku – Ditzovo okno. Foto: Tomaž Planina

Diplomirani inženir gradbeništva Miran Marussig nas je v svojem 94. letu zapustil v lanskem novembru. Miran je bil poleg ostalega tudi aktiven in do konca svojih dni zvest član našega društva. Za seboj je pustil velik pečat v slovenskem prostoru in v spominih številnih jamarjev, sodelavcev in prijateljev.

Miran je bil velik inženir, ki ga zaznamujejo številni večji pa tudi manjši projekti na slovenskih cestah. V sedemdesetih je bil eden od tvorcev sodobnih cest pri nas in začetnik razvoja našega avtocestnega sistema. S svojim velikim čutom za organizacijo in veliko strokovnostjo je ustvaril sisteme, ki so še dolgo delovali in na koncu rezultirali v izgradnji našega avtocestnega sistema.

Vodil je Gradbeni komite v slovensko-avstrijski komisiji za izgradnjo predora Karavanke in s tem prispeval velik delež k izgradnji tega ključnega cestnega objekta na vhodu v Slovenijo. V zvezi z Osimskimi sporazumi o dokončni določitvi meje med Italijo in Jugoslavijo je

vodil izgradnjo Osimskih cest, ki so bile pogoj za uveljavljanje teh sporazumov.

Miran je imel tudi drugo stran svojega življenja. Bil je velik ljubitelj slovenskih gora in aktivni raziskovalec slovenskega podzemlja. Bil je tudi dober literat, saj je imel številne prispevke v Planinskem vestniku in jamarski literaturi. Njegovi prispevki so bili dostikrat polni humorja. V Društvo za raziskovanje jam Ljubljana je prišel leta 1948. V začetku svoje »jamarije« je hodil v Logarček in Planinsko jamo. Pozneje je sodeloval tudi pri raziskovanju Triglavskega brezna.

V letu 1952 je skupaj z Dušanom Novakom naredil pravo malo revolucijo v društvu. Z objavo članka v študentski reviji Tribuna je opozoril na konflikt med mlajšo in starejšo generacijo. Zaradi tega je bil začasno izključen iz društva, vendar so ga čez nekaj časa sprejeli nazaj. Leta 1957 sta se skupaj s Petrom Habičem udeležila odprave v Jaskinia Zimma v Tatrah na Poljskem.

Miran je bil eden od stebrov generacije

v petdesetih, v kateri so bile legende našega društva kot so Andrej Baraga, Jurij Kunaver in Tomaž Planina.

V začetku 60. let je bil še vedno aktiven jamar in je sodeloval pri kopanju Radeščkove pasáže v Najdeni jami. Spomnim se, kako sva v takrat v neprehodni ožini skupaj kopala, tako da sem jaz držal »majzelj«, Miran pa je z macolo tolkel po njem. Bil je tudi v prvi skupini, ki se je spustila, po preboju Radeščkove pasáže, iz Dvorane Fofrove jeze v spodnjo etažo Najdene jame. Ker je bila takrat zelo visoka voda so bili prehodi v nadaljevanje zaliti.

Občudovanja vredna so bila tudi njegova udejstvovanja v društvu v njegovih poznih letih. V Najdeni jami je bil zadnjič v letu 2010 pri svojih 78 letih!

Pozneje se je redno udeleževal srečanj ob Veteranski in drugih dogodkov v članski vasi. Zadnjič se je udeležil, junija 2023, pri svojih 90. letih, Juretovega 90. rojstnega dneva v članski vasi!

Miran je bil zelo dober organizator. Spomnim se, kako nas je v začetku šestdesetih navduševal za vodenje z uporabo organizacijskih tehnik, ki so jih takrat uporabljali v začetkih vesoljskih programov. Poleg velikega smisla za humor pa je znal biti tudi oster in zahteven in, ko je bilo potrebno, narediti red! Mladi smo imeli do njega velik »rešpekt«!

Z njegovim odhodom smo jamarski prijatelji zgubili izredno družabnega človeka, ki je s svojo organizatorsko sposobnostjo, aktivnim delovanjem in motivacijo skrbel za čudovita vzdušja na jamarskih akcijah in tudi drugod.

In še ena Miranova misel iz portreta Mirana Marussiga, ki ga je pripravil na spletu Primož Jakopin:

»Kakšen nasvet bi dal vsakomur, ki bi rad postal jamar? Naj vzljubi bistvo jamstva, ki je uživanje in spremljanje vplivov narave. Nikjer drugje ne moreš tako lepo videti, na kakšne načine lahko voda prode v kamen. Kakšne vse oblike lahko iz njega naredi.«

Miran, hvala ti za vse, kar si dal slovenskim cestam, slovenskim jamam, čudoviti literaturi in vsem nam, ki smo imeli to srečo, da smo lahko pod tvojim vodstvom delali in se s teboj družili! ■

Miran v Najdeni v lčotovem rovu – zraven še Lenča in Zala. 29. 5. 2010.

V družbi veteranov na Veteranski. 29. 5. 2010.

Miran v Najdeni v pasaži v Piparskem rovu. 29. 5. 2010.

V članski vasi ob Juretovi 90 letnici: Jurij Kunaver, Miran Marussig, Anton Praprotnik – Toto, Marjana Potočnik in Andrej Puc – Fofr. 15. 6. 2023.

Foto: Metod Di Batista

Tradicionalno nazdravljanje pri Hanzovem v Najdeni jami. 29. 5. 2010.